

MONKI MØTER YANAY

FORUT
Barneaksjonen

MONKI MØTER YANAY

Monki er verdens beste venn. Han reiser rundt i verden og treffer mange mennesker og dyr. En gang reiste han til Sri Lanka for å møte en gutt som het Sivatas. Det er langt å reise til Sri Lanka. Du må bruke fly, og det er så varmt der. Det synes Monki er fint, fordi han synes det er veldig kaldt i Norge av og til.

Monki var ekstra spent da de nærmet seg huset til Sivatas, for han hadde jo ikke møtt ham før. Men det ble ikke vanskelig. Sivatas ble bare glad og overrasket over å få besøk. De ble fort gode venner som lekte og lo sammen.

Plutselig sa Sivatas at han hadde en annen venn også som han ville Monki skulle hilse på. Sivatas løp inn i huset der han bodde, og kom ut igjen med et merkelig dyr. Monki ble litt forfjamset, for han hadde aldri sett et slikt dyr før.

- Jeg er jo mest vant til Minki, tenkte han, og hun ser jo nesten ut som meg selv. Monki lurte fælt på hva slags skapning dette kunne være. Den hadde kjempestore ører og en lang, lang nese midt i fjeset.
- Dette er Yanay, og han er en elefant, sa Sivatas.
- Han heter Yanay fordi det betyr elefant. - Da er det jo lurt å hete Yanay, tenkte Monki, for da glemmer han ikke at han er en elefant.

Monki syntes Yanay var rar og annerledes. Og så snakket han så merkelig.

- Vannakam, sa han da han så Monki. - Vannakam betyr hei, sa Sivatas.

Det var morsomt. Monki forsøkte også å si vannakam.

Og så lærte han Yanay å si hei. Det var gøy å si ord på et annet språk, så de fortsatte å lære hverandre nye ord.

Monki ble kjempeimponert da Yanay skulle drikke vann. Han stakk den lange nesa si ned i ei bøtte og sugde opp alt vannet. Og så sprutet han det inn i munnen sin.

- Nesa til elefanten heter snabel, sa Sivatas. Så puttet Yanay snabelen i ei ny bøtte og sugde opp vannet i den også. Han lagde sin egen dusj med snabelen. Dette vannet sprutet han over hele ryggen sin. Monki så på med store øyne.
- Wow, tenkte han.

Selv om Monki syntes Yanay var annerledes, ble de gode venner.

Det var spennende at han kom fra et annet land, snakket et annet språk og så annerledes ut. - Når man er verdens beste venn spiller det ingen rolle om man er litt forskjellig, tenkte Monki.

RISEN PÅ VEIEN

FORUT
Barneaksjonen

RISEN PÅ VEIEN

Da Monki kom til Sri Lanka, forsto han fort at i dette landet spiser man mye ris. Her spiser folk kokt ris og stekt ris. Som regel spiser man ris sammen med forskjellige grønnsaker, kjøtt eller fisk som er kokt i en sterk saus med mye krydder. Dette heter ris og curry, hadde Monki blitt fortalt.

En dag, da Monki var på vei for å besøke Sivatas, så han noe som lignet på et gult teppe på den asfalterte veien. Teppet var veldig langt, og det var så bredt at det dekket halve veien. Det gikk en mann oppå teppet med en skyffel.

Dette hadde Monki aldri sett før, så han stoppet for å se nærmere på hva det kunne være. Han som gikk på det Monki trodde var et teppe, var bonde. Han fortalte at det som lå på veien var ris. - Det var rart, tenkte Monki. Ris skulle jo spises og ikke legges på veien. Han spurte derfor bonden om det hadde skjedd en ulykke siden all risen hadde havnet der.

- Risen ligger her for at den skal tørke i sola, sa bonden. Når sola steiker som i dag, blir asfalten ordentlig varm og da er det fint å tørke risen, fortsatte han. Han fortalte at når risen var tørr, ville den bli samlet i store sekker.

Monki syntes fortsatt at det var rart at ris som hadde ligget på en vei der biler kjører, folk sykler og går og der til og med dyr går, kan brukes som mat. Bonden selv trakk jo oppi risen med bare bein når han skyflet den fram og tilbake for at den skulle tørke fortere. Men så fortalte bonden at den risen som ligger på veien for å tørke har skall utenpå.

- Før den kan spises skal skallet tas av. Det kalles å treske, og det vi spiser ligger beskyttet innenfor skallet, sa han.

Da ble Monki litt roligere. Han var glad for at det ikke er farlig å spise ris, selv om den har blitt tørket på veien. Men selv koser han seg aller helst med bananer og annen frukt.

DEN SNILLE STOREBROREN MIN

FORUT
Barneaksjonen

DEN SNILLE STOREBROREN MIN

Fortalt av Sivatas

Sujisan er 17 år. Han er storebroren min. Sujisan er ikke en hvilken som helst storebror. Han er verdens beste og snilleste storebror.

Jeg har fem brødre, og Sujisan er den eldste. Han går på skolen og vil gjerne bli lege. Jeg går i barnehagen, og forstår ingenting av det Sujisan driver med på skolen, men jeg har lyst til å bli som ham.

Selv om han har mye å gjøre med skolearbeidet, har han alltid tid til å høre på meg. Når jeg trenger hjelp til noe, er han der, og når jeg spør om han vil være med og leke, sier han alltid ja.

En dag hadde jeg lyst til å dra på stranda. Sujisan satte meg på sykkelen sin, og så dro vi dit sammen. Det var ganske store bølger, og vi måtte passe oss så vi ikke ble tatt av dem. Likevel lekte vi med vannet som skyllet innover land. Det var moro å løpe fra bølgene når de slo innover stranda.

Vi hadde tatt med oss ei cricketkølle og en ball. Cricket er et veldig populært spill her på Sri Lanka. Flere andre barn som var på stranda ville være med og spille. Jeg syntes det var vanskelig å treffe ballen når den ble kastet mot meg. Heldigvis var Sujisan der og hjalp meg. Han forklarte hvordan jeg skulle holde cricketkølla for at jeg lettere skulle treffe ballen. Han stilte seg bak meg, og så slo vi ballen sammen.

Da jeg hadde løpt fra bølgene og spilt cricket en god stund, ble jeg både varm og tørst. Jeg hadde mest lyst på en is. Det var en liten kiosk der som solgte iskrem. Sujisan kjente etter i lommene sine om han hadde noen penger. Han hadde sikkert også lyst på en is, for det er ikke ofte vi kan bruke penger på det. Sujisan hadde bare nok penger til å kjøpe én is, men han ble ikke lei seg for det, og dere kan jo gjette hvem som fikk den isen....

Så satte han meg på sykkelen sin og trakket hjemover, mens jeg satt bakpå og koste meg med ispinnen.

DEN JÅLETE PÅFUGLEN

FORUT
Barneaksjonen

DEN JÅLETE PÅFUGLEN

Før påfuglen fikk de store, flotte, fargerike halefjærne sine, var han en ganske vanlig fugl. Litt større enn de fleste småfugler, men med vanlige fjær som dekket kropp og vinger. Han likte å fly rundt i skogen, men var ikke helt fornøyd med seg selv. Han ville så gjerne være fargerik og vakker. Påfuglen så på blomstene og regnbuen og ønsket seg slike fine farger.

En dag var ønsket blitt så sterkt at han dro til gudinnen Juno og spurte om hun kunne hjelpe. Gudinnen Juno smilte av påfuglen, men syntes han var en hyggelig fugl. Juno ba påfuglen fortelle mer om hva han ønsket seg. Påfuglen fortalte at han ønsket å bli den vakreste fuglen i verden, med en lang hale med flotte fargerike fjær, som skulle være som et slep bak ham.

Til påfuglens store glede lovet Juno å oppfylle ønsket hans. Hun sa at påfuglen måtte gi fra seg noe som betaling, men det ville ikke Juno fortelle hva var. Hun sa at påfuglen bare skulle dra hjem og legge seg til å sove.

Da påfuglen våknet, var han forvandlet. Han hadde lange, flotte halefjær. De var blå og grønne med et flott mønster. Det så ut som om fjærene var pyntet med edelstener. Han kunne «sette opp» halen så den ble som en stor vifte. Påfuglen ble så stolt at han begynte å gå som en konge. Han holdt hodet høyt, med nebbet i sky og gikk stolt rundt på enga og viste seg frem for alle.

De andre fuglene kjente ham nesten ikke igjen. De så beundrende på den lange vakre halen. Fasanene, som også har flotte halefjær, ble sjalu på påfuglen, som nå var større og vakrere enn dem.

Da alle i landsbyen hadde sett og beundret ham, ville han fly bort til neste landsby og vise seg fram der. Men hvor mye han enn prøvde, så greide han kun å ta noen få vingeslag før han dumpet ned på jorden igjen. Vingene hans greide simpelthen ikke å bære den store, flotte halen. Han ble sjokkert og lei seg og så misunnelig på den stolte ørnen som seilte langt der oppe på himmelen. Han måtte innse at han hadde betalt med evnen til å fly fordi han ønsket å bli så vakker.

FIRE GODE VENNER

FORUT
Barneaksjonen

FIRE GODE VENNER

Inne i skogene på Sri Lanka bodde det en gang fire gode venner. Det var musa, kråka, skilpadda og hjorten. De lekte alltid sammen selv om de var veldig forskjellige.

En dag kom ikke hjorten til plassen de lekte på. Både musa, kråka og skilpadda begynte med en gang å lete etter vennen sin.

Kråka fløy høyt og lenge over skogen. Plutselig så den hjorten, som hadde gått i fella til jegeren! Det var et stort nett som hjorten satt helt fast i.

- Musa kan gnage hull i nettet, tenkte kråka. Kråka fløy tilbake og tok med seg musa på ryggen. Straks de var framme hos hjorten, startet musa med å gnage hull i nettet. Snart var hjorten ute av nettet!

Borte i en åpning i skogen så de at skilpadda kom gående, sakte men sikkert.

- Så fint at du kommer, ropte de. Men så kom jegeren gående også!

Han så musa stikke, kråka fly og hjorten løpe sin vei, men skilpadda kom seg ikke unna fordi den var så langsom. - Da blir det skilpadde til middag, sa jegeren med et smil og la den i sekken sin.

Kråka satt øverst i treet og så hva jegeren gjorde. Han samlet vennene sine nede på bakken og la en plan. - Hjort, hvis du spiser gress borte ved jegeren, så kommer han løpende etter deg. Da løper du langt bort på raske bein, og vi kan få skilpadda ut av sekken!

Som sagt så gjort. Jegeren løp etter hjorten, og kråka og musa fikk skilpadda ut av sekken. Etter en lang stund kom jegeren utslitt tilbake. Han hadde gitt opp å fange hjorten som løp så lett gjennom skogen.

- Hva! Er skilpadda borte? ropte han da han så sekken ligge flat på bakken.

- I kveld blir det nok ingen middag på meg. Han trasket hjemover med tomt nett og tom sekk og måtte nok klare seg med en banan til kveldsmat den dagen.

Inni skogen satt musa, kråka, skilpadda og hjorten helt stille til de så jegeren forsvinne. De fire gode vennene hadde vært ekstra viktige for hverandre den dagen, og siden har de alltid holdt sammen og hjulpet hverandre.

BARN HAR RETT

FORUT
Barneaksjonen
30 år

BARN HAR RETT

Jeg heter Sivatas, og jeg er fem år. Jeg går på skolen, og der lærer vi masse spennende! Noen ganger lærer vi bokstaver, noen ganger lærer vi å telle og andre ganger har vi gym ute.

I dag lærte vi om noe som heter barnekonvensjonen. Det er på en måte barnas egen lov som bestemmer at alle barn skal få være trygge og ha det de trenger. Det er mange voksne i mange land som har blitt enige om loven, og læreren min forteller at den sier at alle barn i hele verden er like mye verdt. Det spiller ingen rolle om man bor på Sri Lanka, i Norge, Amerika, Malawi, Italia eller Nepal, for alle barn er uansett like viktige.

Læreren min sier også at vi har rett til akkurat de samme tingene! Og at loven gjelder helt fra en baby blir født og til man er 18 år. Det betyr at den til og med gjelder storebroren min, Sintu, selv om han er 16 år og nesten voksen. Det skal jeg fortelle ham når jeg kommer hjem.

Når barn blir syke, skal vi få hjelp og medisiner, for det har vi rett til! Og vi har rett til å få nok mat og drikke! Læreren vår sier at noen steder i verden får ikke barna nok mat og drikke, og da blir de veldig syke. Da tenker jeg at jeg er heldig, for familien min har nok mat og en brønn med vann i hagen!

Og så har alle barn rett til å gå på skolen! Det er viktig at vi som er barn lærer å lese og skrive for da blir det lettere å få en god jobb når vi blir voksne. Av og til synes jeg det er slitsomt å gå på skolen, men aller mest liker jeg det, for jeg lærer mye spennende og får være med vennene mine.

Nå kommer det jeg liker aller best. Alle barn har rett til å leke! Jeg elsker å leke! Av og til leker jeg med brødrene mine, da kaster vi ball eller leker med biler. På skolen leker vi sammen i friminuttene og spiller ofte fotball.

Jeg synes det er bra at barn har rettigheter, og at de som bestemmer faktisk alltid skal tenke på hva som er best for alle barn!

Jeg skulle ønske at alle barn i hele verden var trygge og hadde det bra!

Hør fortellingen som lydbok på forut.no/barn

MINKI BLIR BORTE

MINKI BLIR BORTE

Minki og Monki er veldig spente, for i dag skal de på elefantsafari! De kjører en safaribil uten tak og skal se på de store elefantene som lever på Sri Lanka.

Det er en varm dag, og mens de kjører, legger Monki seg på taket for å sole seg litt. Bilen kjører fort, og veien er ganske dumpete. Monki synes det er morsomt og snur seg mot Minki, men hun er ikke der. Monki blir veldig redd og leter rundt i bilen, men finner ikke Minki.

Plutselig ser han elefantene! Det er sikkert hundre elefanter som spiser gress og koser seg i sola. De er kjempestore! Tenk om en av dem trækker på Minki! Han ser utover den store elefantflokken og prøver å få øye på Minki innimellom de store dyrene.

Etter en stund får han øye på noe rosa, og bilen kjører litt nærmere. Der sitter Minki på en stor stein og ser veldig lei seg ut! Monki blir så glad, han hopper ut av bilen og løper bort. Minki blir også veldig glad for å se igjen Monki, og de gir hverandre en god klem.

Når de reiser hjem, holder Minki seg ekstra godt fast i bilen for ikke å falle av én gang til. Det er godt å ha en venn som Monki, en som leter etter vennen sin helt til de finner hverandre igjen.

SUGAN PÅ STRANDA

FORUT
Barneaksjonen
30 år

SUGAN PÅ STRANDA

Jeg heter Suga og er lillebroren til Sivatas. Jeg er tre år og har aldri vært på ferie før. Men nå er jeg på ferie sammen med familien min som er mamma, pappa, Sujisan, Sintu, Tavan, Ventan og Sivatas! Vi har kjørt bil kjempelangt og er i en stor by som heter Colombo. Jeg syns byen er litt skummel, for det er så mange biler og lastebiler overalt. Og så er jeg redd for å gå meg bort mellom alle de høye husene. Jeg er jo ganske liten, så jeg må passe på å holde en voksen i hånda hele tiden.

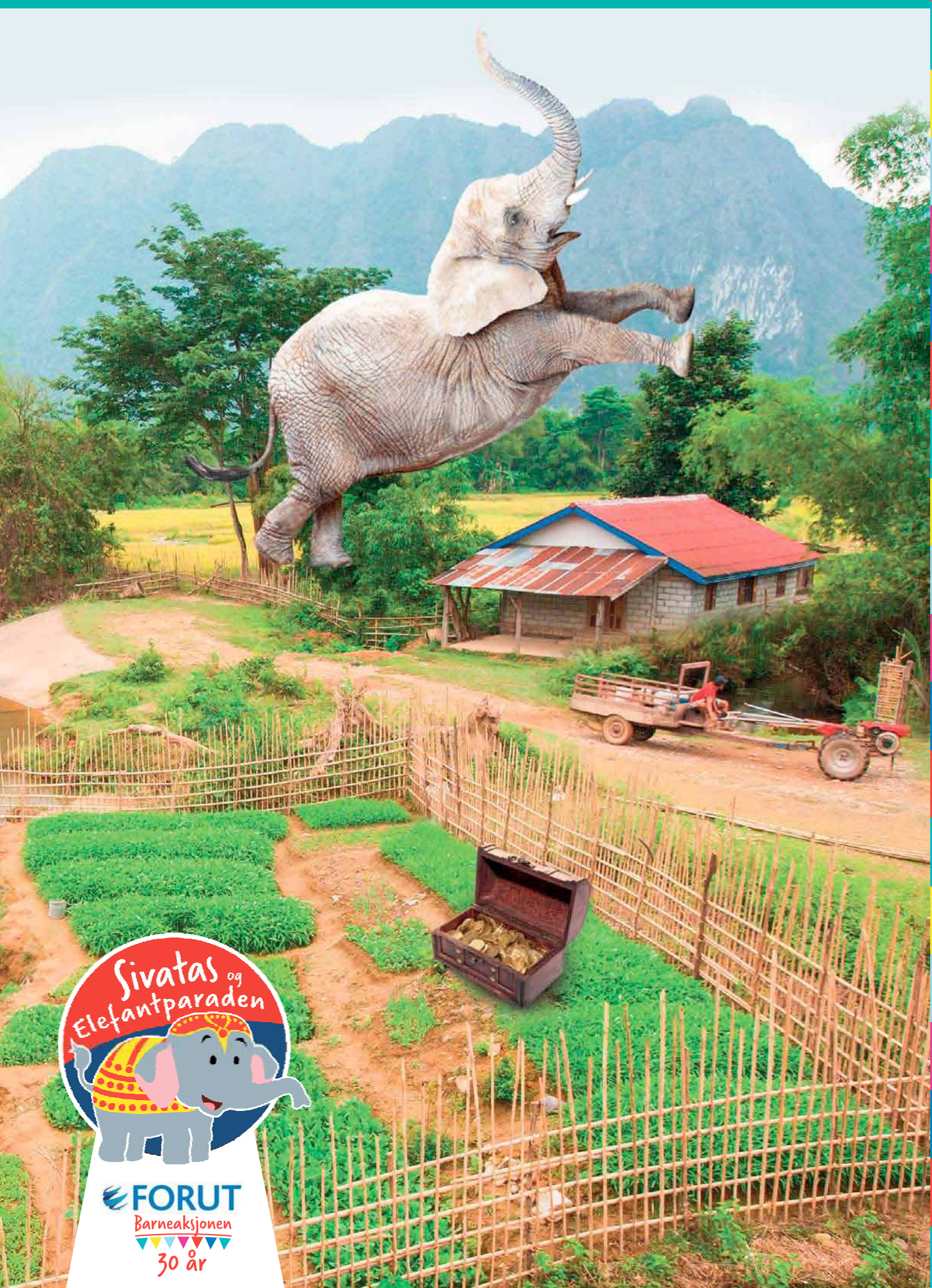
Heldigvis er det ikke bare skummelt i Colombo. Her på stranda er det ikke høye hus og biler, men masse spennende å se på. Det er mange mennesker her, noen spiser is, noen bader og noen leker. Mange barn leker med drager. Jeg ønsker meg også en drage og ser meg rundt etter pappa. Der er han! Jeg løper bort og drar ham med meg bort til dem som selger drager. Jeg spør om jeg kan få en egen drage å leke med.

Pappa sier ja! Jeg velger meg en stor og fin drage med mange farger. Og så har den bilde av Spiderman, det er skikkelig kult, da! De store barna klarer å få dragene sine kjempehøyt opp i lufta, men jeg får det ikke til. Pappa sier jeg må løpe fort bortover og slippe ut snora på dragen så den kan fly. Jeg løper og løper, men dragen flyr ikke. Den bare henger etter meg på bakken. Åh, jeg blir så lei meg at jeg nesten begynner å gråte!

Så sier pappa at vi kan prøve å få dragen opp i lufta sammen. Og da får vi det til! Spiderman-dragen flyr langt oppe i lufta sammen med alle de andre dragene, og jeg blir veldig glad. Av og til er det veldig fint å få hjelp av noen voksne. Vi jubler og kikker opp på dragen min som svever høyest av alle!

GAMARALA OG ELEFANTEN

FORUT
Barneaksjonen
30 år

GAMARALA OG ELEFANTEN

Det bodde en gang en mann som het Gamarala i en liten landsby på Sri Lanka. Gamarala var klok og valgt til leder i landsbyen. I tillegg til å passe på at alle hadde det bra, dyrket han grønnsaker. Hver kveld gikk han ut og sjekket åkeren.

En kveld så han en stor, hvit elefant som stod og spiste av grønnsakene hans, og Gamarala ropte «Stopp! Ikke spis grønnsakene mine!» Elefanten ble redd og løp bortover jordet med Gamarala etter seg. Gamarala hadde akkurat fått tak i halen til elefanten da han kjente at den lettet fra bakken. Elefanten fløy mot himmelen, og Gamarala holdt seg fast i halen og ble med på ferden. I himmelen fant Gamarala så mye gullpenger og edelstener som han aldri hadde sett før. Han fylte opp en stor kiste som han tok med seg på elefantryggen tilbake til jorden.

I landsbyen fortalte han bakeren om det som hadde hendt og viste ham alt han hadde tatt med i kisten. «Ikke si det til noen» sa Gamarala til bakeren. Men bakeren fortalte det til snekkeren og snekkeren til maleren og maleren til mureren, og snart visste hele landsbyen om kisten. Alle kom for å se edelstenene og gullet og ønsket å bli like rike som Gamarala.

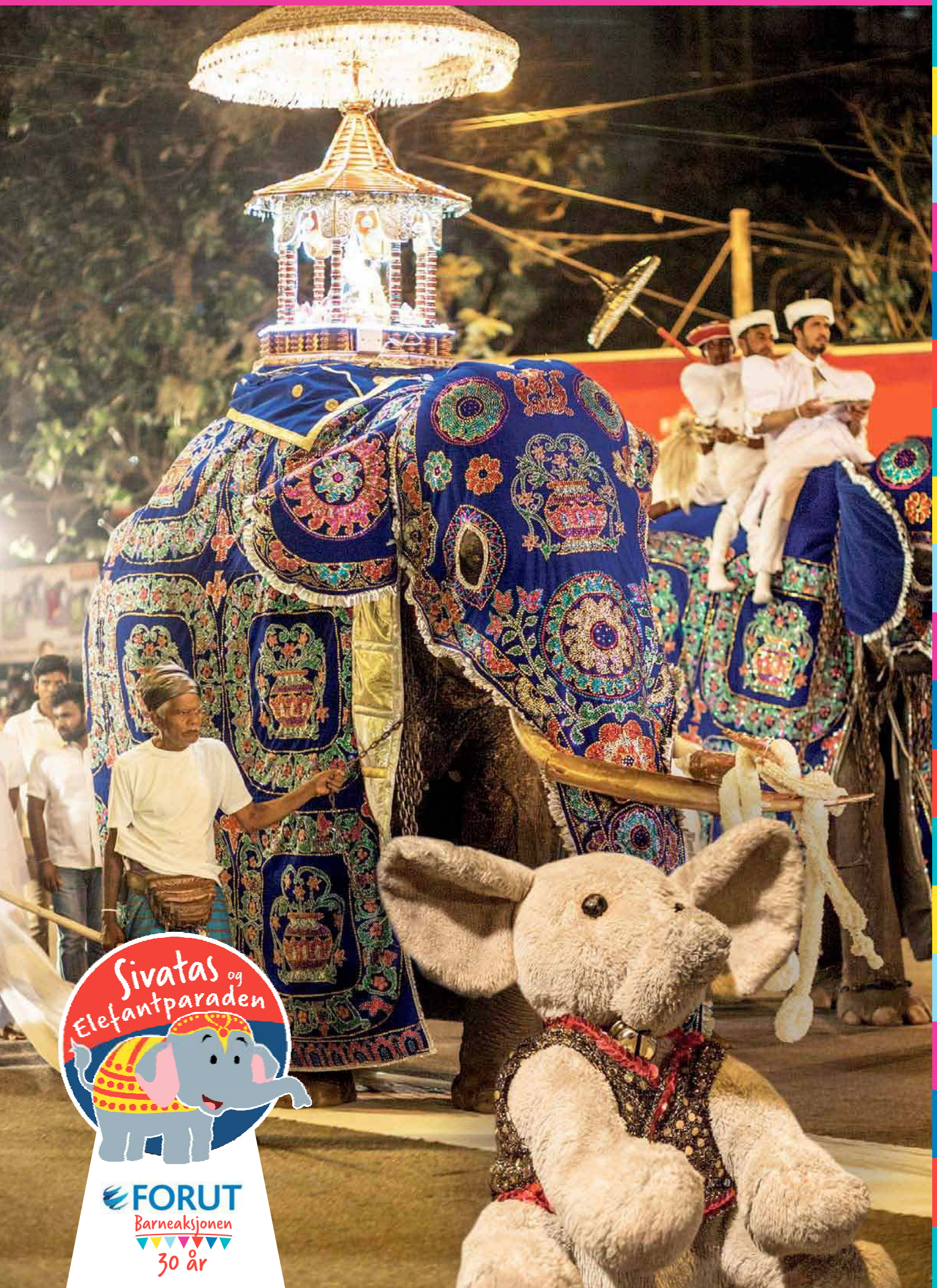
Neste kveld var hele landsbyen samlet ved Gamaralas grønnsakshage da den hvite elefanten kom tilbake. En så stor og sterk elefant hadde de aldri sett før. Da den hadde spist seg god og mett og skulle reise tilbake til himmelen, tok Gamarala et godt tak i elefantens hale. Konen hans tok tak i Gamarala, sønnen deres i konen og slik fortsatte det til alle i landsbyen hang som et kjempelangt kjede bak elefanten. Oppover mot himmelen bar det, og alle var spente og gledet seg til gullet og edelstenene.

Ei gammel kone som hang fast i sønnen til Gamarala var veldig spent og klarte ikke vente til hun var fremme og ropte til Gamarala «Hvor stor er kista vi kan fylle gullpenger i?» Gamarala snudde seg mot den gamle konen og sa «Så stor!» Samtidig slapp han taket i halen for å vise den gamle kona størrelsen på kista. Dermed var det gjort. Den hvite elefanten fortsatte alene mot himmelen, mens Gamarala og resten av landsbyboerne falt ned på jorda.

I lang, lang tid etterpå møtte landsbyboerne opp ved Gamaralas grønnsakshage hver kveld og ventet på elefanten. De håpet de kunne bli med opp til himmelen en gang til, men den hvite elefanten kom aldri tilbake.

YANAYs DRØM

FORUT
Barneaksjonen
30 år

YANAYs DRØM

På Sri Lanka lever det mange elefanter, både ute i naturen og sammen med mennesker. Yanay er en liten, koselig elefant som bor sammen med Sivatas. Yanay leker ofte med Monki, Minki og Sivatas, og de har det veldig morsomt.

En gang i året er det en stor elefantparade i Sri Lankas hovedstad Colombo. Når Yanay ikke leker med vennene sine, liker han å drømme at han er med i paraden. Han har hørt at elefantene i paraden har på seg fargerike kostymer med glitter og stas. Hvert år drømmer Yanay at han også har på seg verdens flotteste kostyme og marsjerer først i paraden. I drømmen jubler alle tilskuerne og roper navnet hans når han går forbi. Så våkner han og skjønner at det bare var en drøm denne gangen også. Han kommer sikkert aldri til å få være med i elefantparaden, han som ikke engang vet veien til Colombo!

En dag tror Yanay at han fortsatt drømmer når Sivatas spør om han vil være med til Colombo sammen med ham og familien hans for å se den store elefantparaden. Han blir kjempeglad når han skjønner at det ikke er en drøm og roper hurra mens han løper rundt i ring med snabelen høyt i været!

Colombo er langt unna der Yanay og Sivatas bor. For å komme dit må de reise med bil i flere dager. Yanay er utålmodig, men heldigvis går tiden fortere når han ser på alt det spennende de kjører forbi. De ser ville elefanter, teplantasjer og mange andre som også er på reise.

I Colombo kan Yanay nesten ikke vente til elefantparaden starter. Det kribler i magen, og han lurar på om det blir så fint som han har drømt om. Plutselig tar mammaen til Sivatas noe skinnende fram fra veska. Oi! Hun har laget et flott kostyme i rødt og gull til Yanay! Han får også en liten bjelle han kan ha rundt halsen. Sivatas hjelper ham med kostymet, så er de klare for parade.

Når de hører trommer og musikk nærme seg, klarer ikke Yanay å stå stille lenger. Han hopper ned fra fanget til Sivatas og løper ut på gata. Stolt går han plutselig helt først i paraden foran alle de andre elefantene, trommeslagerne og danserne! Alle som ser på hører bjella hans og jubler for den lille elefanten i det fine kostymet. Endelig har drømmen til Yanay blitt virkelighet!

Hør fortellingen som lydbok på forut.no/barn

